

ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ PSICHOSOCIALINĖS DARBO APLINKOS YPATUMAI POKYČIŲ LAIKOTARPIU: PROFESINĖS SVEIKATOS BEI DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS SPECIALISTŲ POŽIŪRIS

Tyrimo vadovė, atsakinga vykdytoja Toma Jasiukevičiūtė-Zelenko.

Vykdytoja Justyna Kolesnik.

Tyrimo vykdymo laikotarpis 2022 m.

Tyrimo pagrindimas. Europos Sąjungos valstybės skatinamos inicijuoti pokyčius organizacijų psichologinėje darbo aplinkoje ir darbovietės kultūroje, kad būtų stiprinama psichikos sveikata ir gerovė. Siekiant sveikatos sistemos paslaugų kokybės, joje dirbančių medikų sveikata ir pasitenkinimas darbu yra vienas iš Lietuvos ir tarptautiniuose dokumentuose įvardijamų siekinių. 2019 metais užklupusi COVID-19 pandemija dėmesį nukreipė į ekstremalių pasekmių, susijusių su medikų profesine sveikata, šalinimą. Asmens sveikatos priežiūros darbuotojų pervargimas tampa kritine problema, lemiančia silpnėjančius valstybės sveikatos priežiūros sistemos žmogiškuosius išteklius. Šiuo įtemptu pandeminiu laikotarpiu susiduriama su naujais darbo aplinkoje pasitaikančiais psichosocialiniais rizikos veiksniais, kurie kelia ir nenumatytų iššūkių medikų profesinei sveikatai.

Tyrimo tikslas – atskleisti asmens sveikatos priežiūros įstaigose (ASPI) psichosocialinės darbo aplinkos ypatumus pokyčių laikotarpiu, remiantis darbuotojų saugos ir sveikatos (DSS), profesinės sveikatos (PS) bei jų funkcijas vykdančių specialistų požiūriu.

Tyrimo uždaviniai:

- 1) Atskleisti asmens sveikatos priežiūros įstaigų DSS ir PS specialistų požiūrį į įstaigoje vykstančius medicinos darbuotojų psichosocialinės aplinkos pokyčius COVID-19 pandemijos metu;
- 2) Pateikti struktūruotą ASPI pandemijos metu vykstančių psichosocialinių procesų, darbuotojų tarpusavio sąveikų, numatomų įstaigos resursų ir trikdžių, taip pat kitų svarbių elementų analitinę schemą.

Tyrimo metodika. Duomenys bus renkami pusiau struktūruoto interviu metodu. Planuojama imtis – 7–10 dalyvių (darbuotojų saugos ir sveikatos, profesinės sveikatos ar jų funkcijas vykdančių specialistai, dirbantys bendrojo pobūdžio ASPI). Numatoma atlikti kokybinį tyrimą, pasitelkiant Grindžiamosios teorijos metodologiją (GTM), kuri leidžia analizuoti tyrimo dalyvių patirtį apimant vidinius, psichologinius tiriamos problemos aspektus, asmeniniams patirimams priskiriamas reikšmės bei subjektyviai suvokiamus organizacijoje vykstančius procesus ir kontekstą.

Laukiami rezultatai. Tyrimas suteiks naujų žinių apie ASPI psichosocialinės darbo aplinkos ypatumus / pokyčius pandemijos metu: kokie psichosocialiniai darbo aplinkos veiksniai pandemijos metu aktualūs bendrosios praktikos ligoninėse? Kaip bendrosios praktikos ligoninių darbuotojų saugos ir sveikatos bei profesinės sveikatos specialistai atskleidžia galimybes daryti jiems įtaką? Kokie palaikantys veiksniai leido / leistų asmens sveikatos priežiūros darbuotojams išlikti darbingeriems bei kokie vidiniai ir išoriniai profesiniai resursai sudaro / sudarytų sąlygas pereiti įtemptą pandemiją ir popandeminį laikotarpį? Bus parengta mokymų medžiaga darbuotojų saugos ir sveikatos bei profesinės sveikatos specialistams, siekiant ugdyti jų gebėjimą atpažinti ir reaguoti į nepalankią psichosocialinę

aplinką darbo vietoje ir tokiu būdu prisidėti prie ASPĮ darbuotojų psichikos sveikatos ir emocinės gerovės.

Daugiau informacijos gali suteikti Higienos instituto Profesinės sveikatos centro Profesinės sveikatos tyrimų skyriaus specialistė Justyna Kolesnik tel. (8 5) 212 2589, el. p. justyna.kolesnik@hi.lt.